

A

Simon Péter Bence

TYPOSPECT (tipográfiai nézőpont)

képrejtvények – szöveg megoldások

TYPOSPECT (typographic viewpoint)

pictorial riddles – textual solutions

témavezető: Vargha Balázs habilitált egyetemi docens

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Doktori Iskola

1.
Az olvashatóság mértéke nem a kísérleti tipográfia értékmérője, viszont egyértelmű, hogy a posztmodern tipográfia kísérletezése által kirobbantott vita forrása nagyrészt az olvashatóságról szól. A legtöbb (kísérleti tipográfiát érintő) olvashatósági vitának pedig a szabad művészi intuíció érvényesítése szolgáltat alapot.
2.
A Tizennyolcadik és Tizenkilencedik századi tipográfia főbb helyzeteinek (az olvashatóság és a művészi önkifejezés szempontjából történő) egybevetése arra következtetésre vezetett, hogy a művészi intuíción kívül a tipográf tervezőművész, szöveghez való viszonyát, más külső tényezők is befolyásolták. Ilyen szempontok például a nyomdai előkészítő folyamatok feletti tervezői kontroll, a szöveg tervezői értelmezésének hatása az oldal megjelenítésére, és a célcsoport mérete vagy annak változatossága.
3.
Ezek a külső tényezők rávilágítanak arra, hogy a posztmodern tipográfiához köthető elgondolás, miszerint az egyedi megjelenésű szöveg felkelti az olvasó figyelmét, ezáltal jobban célt ér¹, csak a saját körülményei között érvényes. Más szöveg helyzetekben, más külső körülmények hatására, a jó olvashatóságot szolgáló tipográfiai szabályok, szükségesek a megfelelő kommunikációhoz. Mindkét hozzáállásnak van jogosultsága.
4.
Az aktuális tervezői helyzet függvényében, a tipográfiai intuíciókat befolyásoló külső tényezők értelmezése, a kísérleti tipográfiai hozzáállás tágabb összefüggéseire is utalhat. Az eredmények alapot szolgáltathatnak a huszonegyedik század elején tapasztalható rendkívül diverz tipográfiai közegben való eligazodáshoz, a helyzet jobb értelmezéséhez.

¹ David Carson érvelése: „ne téveszd össze az olvashatóságot a kommunikációval” in: HUSTWIT, Gary (producer és rendező) és SIEGEL, Shelby (szerk.): Helvetica, 2007, 58:35

